
Melding av foretakssammenslutning

Frydenbø Automotive AS'

ervert av enekontroll over

Møller Bil Molde AS

og

Møller Bil Ålesund AS

---

22. oktober 2023

1 BAKGRUNN OG OPPSUMMERING

Meldingen gjelder Frydenbø Automotive AS (tidligere Frydenbø Bil AS) (heretter "**Frydenbø Automotive**" eller "**Melder**") sitt planlagte erverv av 100 prosent av aksjene i Møller Bil Molde AS (heretter "**MBM**") og Møller Bil Ålesund AS (heretter "**MBÅ**") (i felleskap "**Partene**") fra Møller Bil AS (heretter "**Transaksjonen**").

Frydenbø Automotive har bilsentre for salg og service i fylkene Vestland, Agder, samt Møre og Romsdal. Frydenbø Automotive er forhandler av Volvo, BYD, Lotus, Maxus, Nissan, og Polestar, gjennom Frydenbø Bilsenter AS og Frydenbø Bilsenter 2 AS. Som følge av ervervet av Berge & Co i 2022 er Frydenbø Automotive også forhandler av Audi, Skoda, og Volkswagen, gjennom Frydenbø Bil ASV AS. MBM og MBÅ har bilsentre for salg og service i Møre og Romsdal fylke, og er forhandlere for Audi og Volkswagen.

Partene har overlappende virksomhet innen salg av nybil, salg av bruktbil, verksted og service, samt salg av reservedeler og tilbehør, både nasjonalt og regionalt. Foretakssammenslutningen vil av en rekke grunner ikke i betydelig grad hindre effektiv konkurranse. Partene vil også etter ervervet møte hard konkurranse fra en rekke veldrevne bilforhandlere og verksteder nasjonalt, regionalt og lokalt. Det har i løpet av de senere årene skjedd en dreining i bilmarkedet, og konkurransen om salg av nybil (og bruktbil) foregår nå først og fremst nasjonalt, hvor partene har en samlet markedsandel på [REDACTED] prosent.

Uansett er alle betydningsfulle bilmerker godt representert i Møre og Romsdal med tilknyttede forhandlere. I tillegg vil partenes bilsentre også etter ervervet fortsatt bli drevet uavhengig og i konkurranse med hverandre. Til tross for en begrenset overlapp mellom partenes forhandlervirksomhet for Audi og Volkswagen er henholdsvis Frydenbø Automotive og MBM/MBÅ i det vesentlige forhandlere for ulike bilmerker som distribueres fra separate importører i lys av Frydenbø Automotive sin forhandleravtale med Volvo, [REDACTED], samt forhandleravtaler for øvrige merker. Importørene setter listepriiser, bestemmer forskjellige kampanjer, og vil fortsatt ha klare forventninger om at Frydenbø Automotive tilrettelegger og sørger for konkurranse mellom alle bilsentrene og merkene om å selge flest mulig biler.

Når det gjelder verksted og service, samt salg av reservedeler og tilbehør, er det i utgangspunktet begrenset konkurranse mellom Frydenbø Automotive, MBM og MBÅ ettersom Frydenbø kun har ett verksted i Møre og Romsdal. Partenes samlede markedsandeler i Møre og Romsdal er estimert til maksimalt 2,5 prosent (målt i antall godkjente verksteder). Frydenbø Automotive vil dessuten møte effektiv konkurranse fra en rekke uavhengige verksteder etter Transaksjonen, slik at foretakssammenslutningen ikke kan gi opphav til konkurransebegrensende virkninger heller i dette markedet.

Hverken Frydenbø Automotive eller MBM og MBÅ har virksomhet innen bilimport. Det foreligger derfor ikke vertikalt berørte eller overlappende markeder, jf. konkurranseloven § 18 a første ledd bokstav e og f. Dette vil derfor ikke bli beskrevet nærmere i meldingen.

2 KONTAKTINFORMASJON

2.1 Foretak som erverver kontroll

Navn: Frydenbø Automotive AS
Org.nr.: 990 397 864
Adresse: Kokstadvegen 41, 5257 Kokstad

2.2 Representant

Navn: Wikborg Rein Advokatfirma AS
Kontaktperson: Eivind Stage
Adresse: Postboks 1233 Sentrum, 5811 Bergen
Telefonnummer: +47 55 21 52 15
E-post: est@wr.no

2.3 Andre involverte foretak

Navn: Møller Bil Molde AS
Org.nr.: 915 555 292
Adresse: Verftsgata 3, 6416 Molde

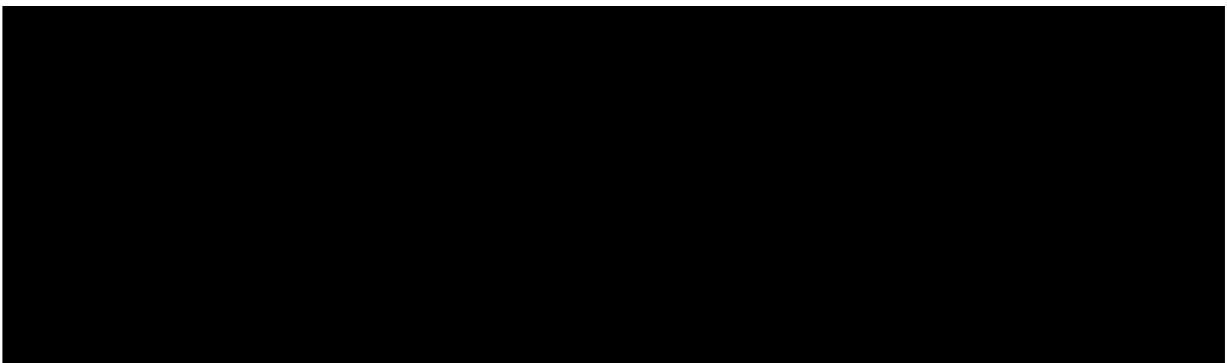
Navn: Møller Bil Ålesund AS
Org.nr.: 921 494 866
Adresse: Fremmerholen, 6011 Ålesund

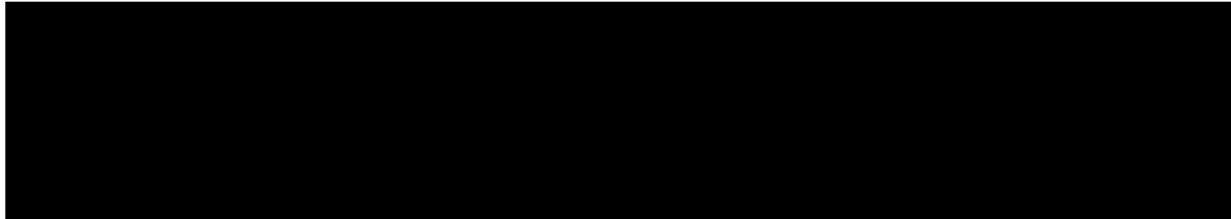

3 BESKRIVELSE AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

Frydenbø Group AS inngikk 19. oktober 2023 en avtale med Møller Bil AS om kjøp av 100 prosent av aksjene i MBM og MBÅ. Aksjekjøpsavtalen er inntatt som:

Bilag 1: Aksjekjøpsavtale, datert 19. oktober 2023

Som ledd i Transaksjonen vil det foretas en intern restrukturering hos Frydenbø Group AS hvor MBM og MBÅ skytes inn som tingsinnskudd i Frydenbø Automotive. Frydenbø Automotive overtar således ved gjennomføring av Transaksjonen på varig grunnlag kontroll over MBM og MBÅ i henhold til konkurranseloven § 17 første ledd bokstav b.

Gjennomføringen av foretakssammenslutningen er betinget av Konkurransetilsynets godkjenning, og er planlagt gjennomført 1. november 2023, eller så snart som mulig etter at Transaksjonen er godkjent av Konkurransetilsynet. Transaksjonen er ikke meldepliktig i andre jurisdiksjoner.

4 BESKRIVELSE AV INVOLVERTE FORETAK

4.1 Frydenbø Group AS

Frydenbø Group er et familieeid konsern bestående av virksomhetsområdene Bil, Marine, Industri og NXT (investeringsportefølje og utviklingsprosjekter). Konsernet sysselsetter om lag 1000 ansatte og har sitt hovedkontor i Bergen. Frydenbø Group AS er konsernspiss og eier 100 prosent av aksjene i Frydenbø Automotive AS. Konsernet er endelig kontrollert av familien Gjøvaag i Bergen. En oversikt over samtlige heleide og deleide datterselskaper i Frydenbø Group er inntatt som:

Bilag 2: Oversikt over datterselskaper i Frydenbø Group

Frydenbø Industri Holding AS består av virksomheter innenfor salg av marine motorer, propellanlegg, generatorsett og servicetjenester til maritim og landbasert industri. Konsernet har en rekke servicesteder for maritime fartøy i Norge. I tillegg er konsernet agent for en rekke internasjonale skipsverft hvor selskapet bistår kunder med rådgivningstjenester, reparasjonsoppdrag og andre verftstjenester.

Frydenbø Eiendom AS eier, forvalter og utvikler fast næringseiendom i Bergen. Selskapet eier og forvalter cirka 150.000 kvadratmeter næringseiendom i Bergen. Selskapet har kontrollerende eierinteresser i Artec AS (69,91 prosent) og FrydenFalch AS (50 prosent). Artec AS har virksomhet innen arkitektur og prosjektledelse, mens FrydenFalch AS er eier av Holms Utvikling AS, herunder Dr. Holms Hotel og Timrehaugvegen 2 AS på Geilo, og Kokstadvegen 37 AS.

Frydenbø Marine AS er aktiv på det skandinaviske fritidsbåtmarkedet. Fra anleggene i Sarpsborg og Sætre distribueres Nordkapp, Sting, Zodiac og Mercury til forhandlere i Norge, Sverige, Finland og Danmark. Frydenbø Marine AS eier i tillegg 100 prosent av båtprodusenten Nordkapp gjennom Frydenbø Boats AS, som igjen eier 92 prosent av båtfabrikken Frydenbø Boat Production i Polen. Virksomheten omfatter også Frydenbø Milpro AS, som er en egen forretningsenhet spesialisert på båter og utstyr for profesjonell og militær bruk. Videre omfatter virksomheten service og ettermarkedstjenester

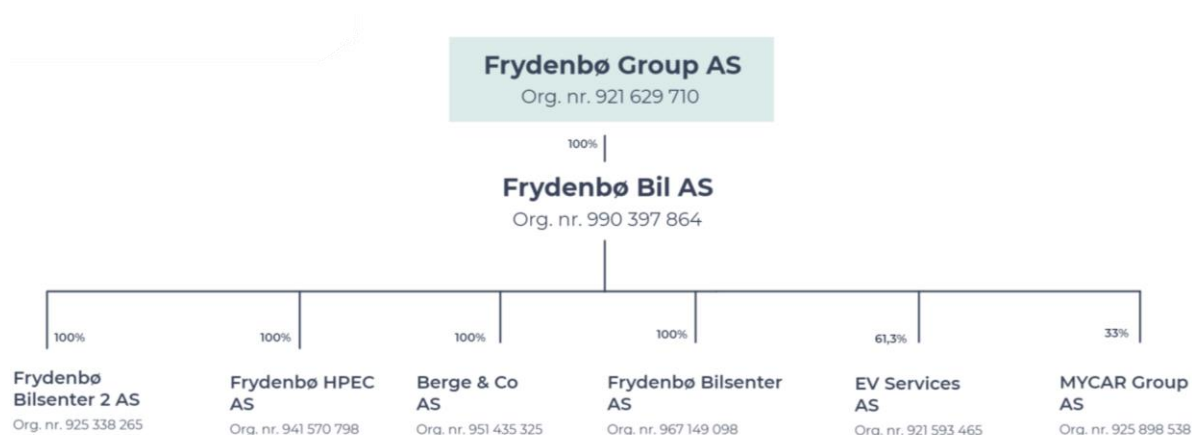
---

¹ Se også pressemelding på <https://www.frydenbo-bil.no/frydenboe-kjoeper-moeller-bil-aalesund-og-moeller-bil-molde>.

i Norden for Evinrude gjennom avtale med BRP, som er organisert i et eget selskap Outboard Service Nordic AS. Frydenbø Marine AS er også felleseier av Ripple Boats AS som utvikler elektriske båter.

Frydenbø NXT AS er et selskap som investerer i ulike start-up-selskaper. Den største eierandel til NXT er i Imove AS (cirka 18 prosent), et selskap som tilbyr abonnementsløsninger for bil til både privatpersoner og profesjonelle kunder.

Frydenbø Automotive AS er konsernspiss innenfor Frydenbøs bilvirksomhet, som omfatter salg av nye og brukte personbiler og varebiler,² salg av verkstedtjenester, reservedeler og tilbehør, samt bilutleie (under merkenavnet Sixt). Se figuren nedenfor for oversikt over datterselskapene til Frydenbø Automotive.

Figuren er oppdatert per 12. oktober 2023.

Frydenbø Automotive har totalt 14 bilsentre, utsalgssteder og verksteder:

- **Agder:** To bilsentre med salg og verksted for Volvo i Kristiansand og Mandal. Bilsentrene utfører også service på Polestar. Ved bilsenteret i Kristiansand selges deler og utstyr for BYD og Volvo. I tillegg utfører Frydenbø Automotive i Kristiansand utlevering, service og garantiarbeider for NIO, mens det i Mandal også er salg og verksted for BYD og Maxus. Endelig utfører det ved bilsenteret i Mandal service på andre bilmerker.
- **Møre og Romsdal:** Ett bilsenter med salg og verksted for Volkswagen i Ørsta. Ved bilsenteret i Ørsta utfører Frydenbø Automotive i tillegg verksted for Audi og Skoda. Det selges også deler og tilbehør.
- **Vestland:** Seks bilsentre med salg og verksted for Volvo på Kokstad, Åsane, Kjøkkelvik, Førde, Sogndal og Sandane. I tillegg har Frydenbø Automotive et verksted for Volvo på Høyland. Utover salg og verkstedtjenester for Volvo, tilbyr bilsentrene på Kokstad og Åsane henholdsvis salg av Lotus og service for NIO. Frydenbø Automotive tilbyr videre salg og verksted for Nissan,

² Frydenbø Automotive driver også leasing av bil til privatkunder og profesjonelle kunder. Ifølge Melder er leasing en integrert del av nybilmarkedet, slik at det i det videre ikke vil skilles mellom salg og leasing av biler.

BYD og Maxus på bilsentrene i Førde, Sogndal, og Sandane. Maxus selges også på bilsenteret i Åsane, mens bilsenteret på Kokstad utfører verkstedtjenester for Maxus.

Samtlige Volvo-bilsentre, med unntak av det i Bergen Sentrum, utfører service på Polestar. Det selges også Polestar i Bergen Sentrum og på nett. Samtlige bilsentre, med unntak av det i Bergen Sentrum, selger også deler og utstyr.

Bilsenteret i Stryn tilbyr salg og verksted for Volkswagen. I Førde tilbyr Frydenbø Automotive også salg av Audi og Skoda og man har verksted for disse merkene på alle «Berge & Colokasjoner», det vil si i Førde, Stryn, Sogndal og Måløy. Endelig tilbyr bilsentrene i Åsane, Kokstad, Førde og Sogndal dekkhotell.

Frydenbø Automotive har en ikke-kontrollerende eierandel på 33,33 prosent i **MyCar Group AS** sammen med Kverneland Mobility AS og Gjensidige Forsikring ASA.³ MyCar Group eier bruktbilkjeden MyCar med utsalg i Oslo, Stavanger, Trondheim og Bergen; samt dekkhotellkjeden Dekkstra med anlegg i Bergen, Stavanger, Haugesund og Bryne. For ordens skyld nevnes at MyCar Group AS' skadeverkstedskjede My SKALA AS ble overdratt Intakt Skade Holding AS i 2022.⁴ MyCar Group AS har en ikke kontrollerende eierandel i Intakt Skade Holding AS på 37 prosent. Innenfor skadeverksted har Frydenbø Automotive for øvrig en 50 prosent eierandel i Skadesenteret Sogn AS og Bilskadesenteret Nordfjord AS.

Endelig eier Frydenbø Automotive omtrent 60 prosent av **EV Service AS**, som består av to verksteder for reparasjon og service av elbiler i Bergen og Bærum.

Frydenbø Automotive er medlem av Norges Bilbransjeforening (NBF), Volvo Forhandlerforening (VF), og Skoda Forhandlerforening.

Det vises til konsernets hjemmesider for ytterligere informasjon om Frydenbø Groups virksomhetsområder og selskaper: <https://www.frydenbo.no/om-oss>.

4.2 Møller Bil Molde AS og Møller Bil Ålesund AS

Møller Bil Molde AS og Møller Bil Ålesund AS er 100 prosent heleide datterselskaper av Møller Bil AS, som er konsernspiss innenfor Møller Mobility Group AS' bilforhandlervirksomhet. Møller Mobility Group er et familieeid konsern med kjernevirksomhet innen import, salg, service, og finansiering av bilmerkene Volkswagen, Audi, Skoda, Seat og Cupra. Konsernet sysselsetter om lag 4421 ansatte og har sitt hovedkontor i Oslo. Konsernet er endelig kontrollert av familien Møller gjennom Aars AS.

Både MBM og MBÅ er forhandlere for Volkswagen og Audi og har som sin virksomhet salg av både nye og brukte Volkswagen personbiler, samt nye og brukte Audi personbiler.⁵ I tillegg selger MBM og MBÅ også nye og brukte Volkswagen nyttekjøretøy, samt brukte biler av andre merker. Videre tilbyr begge bilsentrene deler og utstyr, dekkhotell, samt service- og reparasjonstjenester. MBÅ tilbyr også

---

³ Se pressemelding på <https://www.frydenbo.no/artikler/gjensidige-bli-medeier-i-mycargroup>.

⁴ Se konkurransemelding innsendt Konkurransetilsynet den 25. august 2022; tilgjengelig via https://konkurransetilsynet.no/wp-content/uploads/2022/08/2022_0451-1-OFF-Intakt-Bilskade-Holding-AS-under-stiftelse-My-Skala-AS-Autostern-Skade-AS-og-Intakt-AS.pdf

⁵ Tilsvarende som Frydenbø Automotive driver også Møller Bil AS, herunder gjennom både MBM og MBÅ, leasing av bil til private og profesjonelle kunder.

skadeverkstedtjenester på sitt verksted i Ålesund. For ordens skyld nevnes det at MBM har en eierandel på 35 prosent i et skadeverksted som ikke inngår i Transaksjonen.

Selskapenes driftssteder er lokalisert i Verftsgata i Molde og Fremmerholen i Ålesund.

Møller Bil Molde og Møller Bil Ålesund er medlemmer av, henholdsvis, NHO og Sunnmøre Bilbransjeforening.

For mer informasjon om MBM og MBÅ, vises det til selskapenes hjemmesider via, henholdsvis <https://mollerbil.no/forhandler/molde> og <https://mollerbil.no/forhandler/alesund>.

5 FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN ER MELDEPLIKTIG

Partenes omsetning overstiger tersklene for meldeplikt. Nedenfor følger en oversikt over partenes omsetning og driftsresultat i Norge for 2022.

Tabell 1 Partenes omsetning og driftsresultat i Norge for 2022

Selskap	Omsetning (MNOK)	Driftsresultat (MNOK)
Frydenbø (konsern)	3 948	165
Møller Bil Molde AS	318	9
Møller Bil Ålesund AS	664	28

6 MARKEDSAVGRENSNING

6.1 Produktmessig overlapp og markedsavgrensning

Partene har overlappende virksomhet innen salg av nye personbiler og varebiler, salg av bruktbiler, verksted og service, og salg av reservedeler og tilbehør. MBÅ har også virksomhet innen skade og lakk gjennom egeneiet verksted i Ålesund. Frydenbø Automotive har kun i en begrenset grad virksomhet inne skade og lakk gjennom de deleide skadeverkstedene Skadesenteret Sogn AS og Bilskadesenteret Nordfjord AS.

Europakommisjonen har tidligere vurdert avgrensningen av disse markedene. For det første er det oppstilt et skille mellom engroshandel og detaljhandel av biler. Innenfor detaljhandel av biler er det tidligere avgrenset separate produktmarkeder for salg av henholdsvis nye og brukte biler, jf. blant annet [M. 9720](#) avsnitt 19. Videre har Europakommisjonen skilt mellom salg av personbiler og salg av varebiler, jf. blant annet [M.7747](#) avsnitt 11. Melder legger til grunn tilsvarende produktmarkeder for denne meldingens formål, men fremhever at import og salg av (forholdsvis nye) bruktbiler utøver et visst konkurransepress på nybilsalg.

Europakommisjonen har i flere saker avgrenset et relevant produktmarked for bilverkstedtjenester.⁶ Innen markedet for bilverkstedtjenester har Kommisjonen videre vurdert hvorvidt markedet kan segmenteres etter bilmerke uten å konkludere endelig. Etter melderens oppfatning er det ikke nødvendig med en slik segmentering for denne meldingens skyld. Melder viser til at det i Norge er tilstrekkelig,

⁶ Se eksempelvis COMP/M.9720 – Volvo Cars/Upplands Motor, avsnitt 23.

uansett merke, at ethvert verkstedet er godkjent av Statens Vegvesen og at norske lover og regler iht. teknisk standard og kompetanse er dokumentert.⁷ Det er med andre ord ikke nødvendig med merkeautorisasjon, og aktørbildet består således av både merkeverksteder og frittstående verksteder. Et frittstående verksted har dessuten krav på tilgang til teknisk informasjon om nye bilmerker fra produsenten på samme tid som de respektive merkeverkstedene.⁸ Videre er kunder sikret at eventuelle garantier fra den aktuelle bilprodusentene ikke bortfaller dersom kunden velger å få utført service på et frittstående verksted, iht. Europakommisjonens meddelelse for vertikale avtaler i motorvognsektoren, avsnitt 69. Det vises også til at Kommisjonen har erkjent i sin redegjørelse for vertikale avtaler innenfor bilbransjen at frittstående verksteder utøver et betydelig konkurransepress på merkeverkstedene.⁹

Videre har Kommisjonen i enkelte tilfeller uttalt at det kan foretas en segmentering av markedet for bilverkstedtjenester på bakgrunn av ulike tjenester, uten å konkludere endelig, jf. blant annet [M.6063](#) avsnitt 8-9. Melder er ikke kjent med praksis hvor det er tatt stilling til om det eksisterer et separat marked for skade- og lakkerings-tjenester. Etter partenes mening kan det være noen forskjeller mellom vanlige verkstedtjenester, som intervall-service, EU-kontroll og lette reparasjoner, og skade- og lakkerings-tjenester. Lette verkstedtjenester blir i større grad etterspurt av bileierne og stiller mindre strenge krav til utstyr mv., mens skade- og lakkerings-tjenester i større grad blir etterspurt av forsikringsselskaper samt stiller strengere krav til blant annet utstyr, HMS, mv. For denne meldingen er det uansett ikke nødvendig å ta endelig stilling til avgrensningen av det relevante markedet for verksted og service, ettersom ervervet uansett ikke vil føre til en betydelig begrensning av effektiv konkurranse under noen markedsavgrensning.

6.2 Geografisk overlapp og markedsavgrensning

Frydenbø Automotive har forhandlere og verksteder i Vestland, Agder, og Møre og Romsdal, nærmere bestemt Bergen (Sentrum, Kokstad, Åsane og Kjøkkelvik), Stryn, Førde, Sogndal, Sandane, Kristiansand, Mandal og Ørsta. Frydenbø Automotive utøver i tillegg felleskontroll over skadeverksteder beliggende på Kaupanger og i Stryn i Vestland fylke.¹⁰ MBM og MBÅ er forhandlere i henholdsvis Molde og Ålesund i Møre og Romsdal. Begge tilbyr også verksted- og servicetjenester (inkludert reservedelsalg). MBÅ tilbyr i tillegg skadeverkstedtjenester.

For salg av nye biler foreligger det ingen praksis som tar endelig stilling til den geografiske markedsavgrensningen. Bilkjøp er en betydelig investering, slik at både forbrukere og bedrifter må antas å være villige til å reise relativt langt. Potensielle kunder vil med enkelthet også kunne sammenligne priser mellom ulike bilmerker og mellom ulike forhandlere, da både listepriser og kampanjetilbud er lett tilgjengelige på importørenes og forhandlerens hjemmesider. Gitt at reisekostnader og tidsbruk er relativt beskjedne sammenholdt med størrelsen på investeringen, er nybilforhandlere utsatt for merkbart konkurranse fra forhandlere i andre deler av landet. Europakommisjonen har dessuten holdt det åpent om markedet for salg av nye biler er regionalt, nasjonalt eller europeisk i utstrekning, jf. blant annet [M.9720](#) avsnitt 31. Konkurransetilsynet har tidligere lagt til grunn at det geografiske markedet minst dekker større regionale områder bestående av flere nabofylker, jf. KT-2001-22V.

---

⁷ Godkjenning av verksted reguleres av verkstedforskriften (FOR-2020-10-28-2170). Statens Vegvesen gir godkjenning av verksted og fører nødvendig tilsyn, se bl.a. hjemmesidene til Statens Vegvesen for mer informasjon: <https://www.vegvesen.no/kjoretoy/Eie+og+vedlikeholde/finn-godkjent-verksted/Godkjenning+av+verksteder>.

⁸ Se Europakommisjonens meddelelse for vertikale avtaler i motorvognsektoren avsnitt 67.

⁹ Se Europakommisjonens meddelelse for vertikale avtaler i motorvognsektoren, avsnitt 58.

¹⁰ Skadesenteret Sogn AS og Bilskadesenteret Nordfjord AS.

Det er melderens oppfatning at konkurransen mellom ulike bilmerker først og fremst skjer nasjonalt. Bilimportørene dekker i de fleste tilfeller hele Norge og fastsetter landsdekkende listepriser (ofte vil de eneste lokale eller regionale elementene være klargjørings- og transportkostnader). Markedsføringen av merkene er også i stor grad landsdekkende, og bilimportørene står for ulike nasjonale kampanjer og forhandler regelmessig frem nasjonale rabattavtaler.¹¹ Forhandlerne vil imidlertid stå fritt til å fastsette egne priser, hvilket oftest skjer i den enkelte forhandling mellom selger og kunde.

Partene har over tid opplevd at markedet har utviklet seg mer og mer mot at konkurransen foregår på nasjonalt nivå. Utviklingen er blant annet drevet frem av Tesla, Polestar og andre merker med uniform prising og sentralisert bestilling, hvilket også har påvirket mer tradisjonelle importører i retning av nasjonal konkurranse. Eksempelvis er Volvo på vei inn i en salgsmodell hvor salgene blir gjort av importøren, og ikke av forhandlerne, altså en agentmodell hvor importøren skal sette nasjonale priser. Innen 2025 skal alle Volvos elbiler selges på denne måten, hvilket allerede er tilfellet for søstermerket Polestar.¹² Også importøren av Volkswagen, Audi og Skoda har varslet at de skal over på en slik salgsmodell, men dette er ikke tidfestet på samme måte som hos Volvo.

Partene nevner i tillegg at de også opplever et visst konkurransepress fra import. Blant annet kan ulike incentivordninger for elbiler i forskjellige land føre til økt konkurranse og lavere priser også i Norge. Meldingen gir for fullstendighets skyld også noen opplysninger om konkurransesituasjonen på regionalt nivå ettersom målselskapene er regionale forhandlere. Slik partene ser det er derfor det geografiske markedet for både salg av nye biler og varebiler minst nasjonalt i utstrekning.

Hva gjelder salg av bruktbiler skjer dette i stor grad over landsdekkende, digitale plattformer, særlig Finn. Også bilforhandlere benytter de samme digitale plattformene for å selge sine biler. Når det gjelder salg av brukte biler, fremhever Europakommisjonen at utstrakt bruk av digitale plattformer gjør det sannsynlig at markedet for brukte biler er nasjonalt, jf. blant annet [M.9720](#) avsnitt 32. Det samme fremgår av Konkurransetilsynets vurderinger i KT-2020-31V.

For verkstedtjenester og service antas det at det er mer begrenset hvor langt den enkelte bileier er villig til å reise for å kjøpe verkstedtjenester eller bildeler. Imidlertid er avstanden mellom det enkelte verksted ofte kort, og kjedesubstitusjon kan derfor gi grunn til å avgrense større regionale, eller til og med nasjonale markeder. Europakommisjonen har holdt det åpent om markedet for verksted- og servicetjenester, og salg av reservedeler og tilbehør, er regionalt eller nasjonalt i utstrekning, jf. blant annet [M.9720](#) avsnitt 34-35.

Melder legger på denne bakgrunnen til grunn at markedene for salg av nye og brukte biler er nasjonalt i utstrekning, mens markedet for verkstedtjenester og service minst er regionalt. Der uansett ikke nødvendig å ta endelig stilling til den geografiske markedsavgrensningen ettersom transaksjonen uansett ikke vil hindre effektiv konkurranse under noen markedsavgrensning.

---

¹¹ Blant annet har Akademikerne avtaler med bilimportørene Bertel O. Steen og BMW, mens Agrol har rabattavtale med Volvo. Se tilbudene på <https://akademikernepluss.no/bil/#bilkj%C3%B8p-og-leasing> og <https://agrol.no/fordel/volvo-eksklusiv-rabatt-pa-ny-bil/>.

¹² Se blant annet <https://www.tu.no/artikler/derfor-satser-volvo-pa-a-selge-biler-pa-nettet/508152..>

7 HORIZONTAL OVERLAPP MELLOM PARTENE GIR IKKE OPPHAV TIL EN BETYDELIG BEGRENSNING AV EFFEKTIV KONKURRANSE

7.1 Salg av nye biler

Opplysningsrådet for veitrafikken (OFV) henter statistikk om bilsalget og kjøretøyparken fra Statens vegvesen. OFV-statistikken gjør det mulig å hente opplysninger om antallet registrerte personbiler og varebiler (nye og brukte) i Norge og ned på postnummernivå. Det vil imidlertid ikke være mulig å se hvilke forhandlere som har solgt bilene.

Det ble i 2022 registrert cirka 174 000 nye personbiler i Norge. Frydenbø Automotive solgte til sammen omtrent [redacted] nye personbiler samme år, tilsvarende en markedsandel på ca. [redacted] prosent. MBM solgte [redacted] nye personbiler, tilsvarende en markedsandel på ca. [redacted] prosent. MBÅ solgte [redacted] nye personbiler, tilsvarende en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Partenes samlede markedsandeler i det nasjonale markedet for salg av nye personbiler er altså ca. [redacted] prosent.

Regionalt er det utelukkende overlapp mellom Frydenbø Automotive, MBM og MBÅ i Møre og Romsdal, hvor det ble førstegangsregistrert 8 621 personbiler i 2022. Frydenbø Automotive solgte i samme periode [redacted] personbiler i Møre og Romsdal, mens MBM og MBÅ solgte henholdsvis [redacted] og [redacted]. Melder vil altså ved transaksjonen oppnå en andel av salg av nye personbiler i Møre og Romsdal på omtrent [redacted] prosent.

I tillegg underbygger øvrige forhold at foretakssammenslutningen ikke i betydelig grad vil kunne hindre effektiv konkurranse. Som nevnt skjer det en vridning mot at konkurransen foregår nasjonalt. Flere forhandlere har allerede uniform prising enten for alle biler (for eksempel Tesla, Polestar og NIO) eller for utvalgte modeller (for eksempel Volvo). Listepriiser og pågående kampanjer vil videre være synlige på importørenes og forhandlernes hjemmesider, og det er derfor forholdsvis enkelt for forbrukere og bedrifter å innhente og sammenligne tilbud.

Partenes bilsentre vil dessuten fortsatt bli drevet uavhengig og i konkurranse med hverandre også etter ervervet. Til tross for at partene har en begrenset overlappende forhandlervirksomhet for Audi og Volkswagen, forhandler partene i det vesentlige forskjellige bilmerker for separate importører i lys av Frydenbø Automotive sine forhandleravtaler med Volvo og øvrige merker.¹³ Partenes importører vil også etter kontrolleringen ha en klar forventning om at både Frydenbø Automotive, MBM og MBÅ selger flest mulig biler – med konkurranse mellom alle bilsentre og merker – og vil blant annet bestemme listepriiser og kampanjer for å oppnå dette. Dersom partene etter transaksjonen ikke tilfredsstillter importørenes forventninger, vil Frydenbø Automotive, MBM og MBÅ kunne stå i fare for å miste sine forhandleravtaler.¹⁴

I tillegg skal det påpekes at forut for gjennomføring av Transaksjonen er MBM og MBÅ, i likhet med en rekke andre bilforhandlere i Møller-systemet, kontrollert av Møller Mobility Group AS, som ligger i

---

¹³ Både Frydenbø Automotive (gjennom Frydenbø Bil ASV AS), MBM og MBÅ har forhandleravtaler med Harald A. Møller. Frydenbø Automotive har imidlertid i tillegg forhandleravtale med Volvo, [redacted] samt forhandleravtaler for sine øvrige merker (gjennom Frydenbø Bilsenter AS og Frydenbø Bilsenter 2 AS).

¹⁴ Forhandleravtalene har vanligvis to års oppsigelsestid. For eksempel sa Volvo Car Norway forholdsvis nylig opp forhandler- og serviceavtalen med den tradisjonsrike Volvo-forhandleren Bilia.

samme konsern som importøren Harald A Møller AS. Om noe vil Transaksjonen føre til at MBM og MBÅ fristilles fra Møller Mobility Groups nåværende enekontroll.

Alle de store bilmerkene er videre godt representert i Møre og Romsdal gjennom forhandlere. For eksempel vil potensielle kunder i Molde innenfor en kjøreevstand på under 30 minutter kunne velge mellom, blant annet, Nardo Bil (Volvo og Polestar), Slatlem Molde (Mazda, Jeep, Fiat, Skoda), Bertel O. Steen (Mercedes-Benz, Peugeot, Kia, Citroën og Opel), Årø Bilsenter (Hyundai, Suzuki, Renault, Dacia), Haukebø & Rødseth (Ford, Mitsubishi), og Toyota Molde (Toyota). I Ålesund vil potensielle kunder innenfor samme kjøreevstand kunne velge mellom, blant annet Aaland Bil (Citroën, DS, MG, Subaru, Fiat, Jeep), Motor Forum Ålesund (Renault, Mitsubishi, Dacia, Hongqi), Nardo/Ålesund Bil (Volvo, Jaguar, Land Rover), Auto 8-8 Ålesund (Mazda, Hyundai, Seres), Vestlandske Auto (Ford, Nissan) Nextcar (Isuzu, Suzuki, Fiat), Bertel O. Steen (Opel), Bavaria (BMW, MINI), og Fremme (Skoda). Videre er det en rekke bilforhandlere i både Molde og Ålesund som driver bruktimport og salg av brukte biler, hvorav flere kan være nesten nye og dermed utgjøre et konkurransepress på salg av nye biler.

Endelig er det partenes oppfatning at etableringshindringene i markedet er forholdsvis lave da det ikke stilles spesielle krav til for eksempel lokaler eller kompetanse for å drive salg av nye biler. Slik partene ser det er den største utfordringen å få avtale med en bilimportør. Det er imidlertid en viss mobilitet også når det gjelder forhandleravtaler, og det er eksempler på at anerkjente forhandlere av bruktimporterte og brukte biler senere har blitt autoriserte forhandlere. Blant annet har Sandven i Bergen tidligere gått fra å drive bruktimport og salg av brukte biler til også å forhandle nye biler for Jaguar, Land Rover, Dodge og Ram. Partene forventer at det fremover vil være større grad av mobilitet da flere nye bilmerker planlegger å etablere seg i Norge.

7.2 Salg av nye varebiler

Både Frydenbø Automotive, MBM og MBÅ har lavere markedsandeler innenfor salg av varebiler enn personbiler. I 2022 ble det registret totalt 28 309 nye varebiler i Norge. Frydenbø Automotive solgte samme år ■■■ nye varebiler, tilsvarende en markedsandel på ■■■ prosent. MBM solgte til sammen ■■■ nye varebiler, tilsvarende en markedsandel på ■■■ prosent, mens MBÅ på sin side solgte ■■■ nye varebiler, tilsvarende en markedsandel på ■■■ prosent. Melder vil altså ved transaksjonen oppnå en samlet markedsandel på omtrent ■■■ prosent i det nasjonale markedet for salg av nye varebiler.

Regionalt er det utelukkende overlapp mellom partene i Møre og Romsdal, hvor det ble førstegangsregistrert 1 415 nye varebiler i 2022.¹⁵ Frydenbø Automotive solgte i samme periode ■■■ nye varebiler, tilsvarende en markedsandel på ■■■ prosent. MBM solgte til sammen ■■■ nye varebiler, tilsvarende en markedsandel på ■■■ prosent, mens MBÅ på sin side solgte ■■■ nye varebiler, tilsvarende en markedsandel på ■■■ prosent. Melder vil altså ved transaksjonen oppnå en markedsandel innen salg av nye varebiler i Møre og Romsdal på omtrent ■■■ prosent.

Tilsvarende som for salg av nye personbiler er alle de store varebilmerkene godt representert med forhandlere i Møre og Romsdal. I tillegg til forhandlerne nevnt i punkt 7.1 ovenfor, finnes det i tillegg

---

¹⁵ Dette estimatet er beregnet ved å ta utgangspunkt i tilgjengelige nasjonale tall, og justere for hvilken andel av Norges befolkning som bor i Møre og Romsdal (om lag 5 prosent).

forhandlere som utelukkende selger varebiler og andre nyttekjøretøy, for eksempel Autoservice i Ålesund (Fiat og Iveco).

Endelig er etableringshindringene for salg av varebiler antakelig enda lavere enn for personbil, da det er grunn til å tro at både importørene og kundene stiller noe lavere krav til blant annet utstillingslokaler og et innarbeidet forhandlernavn for salg av varebiler.

7.3 Salg av brukte biler

Partene har lavere markedsandeler innen salg av brukte biler enn nye biler ettersom det er et stort antall uavhengige forhandlere av brukte og bruktimporterte personbiler. OFV registrerte i 2022 salg av totalt 512 229 brukte biler i Norge. I samme periode solgte Frydenbø Automotive, MBM og MBÅ henholdsvis [REDACTED] bruktbiler, tilsvarende markedsandeler på [REDACTED] prosent. Partenes samlede markedsandel i det nasjonale markedet for salg av bruktbil vil altså etter transaksjonen være på under [REDACTED] prosent.¹⁶

Regionalt er det utelukkende overlapp mellom partene i Møre og Romsdal. OFV har ikke statistikk for antallet solgte bruktbiler i Møre og Romsdal fylke. Antallet solgte bruktbiler er estimert til omtrent 25 581 ved å se på andelen av Norges befolkning som bor i Møre og Romsdal. Frydenbø Automotive solgte [REDACTED] bruktbiler i Møre og Romsdal i 2022, tilsvarende en estimert markedsandel på [REDACTED] prosent. MBM solgte [REDACTED] bruktbiler mens MBÅ solgte [REDACTED] bruktbiler, tilsvarende estimerte markedsandeler på henholdsvis [REDACTED] prosent. Melder vil altså ved transaksjonen oppnå en estimert andel innen salg av bruktbiler i Møre og Romsdal på bare omtrent [REDACTED] prosent.¹⁷

Tilsvarende som for salg av nye personbiler og varebiler er det en rekke forhandlere av brukte biler i Møre og Romsdal. I tillegg til eksemplene nevnt i punkt 7.1 og 7.2 ovenfor, kommer forhandlerne som utelukkende selger brukte biler. Etableringshindringene for slik virksomhet er lavere enn for salg av nye biler ettersom det ikke er nødvendig med forhandleravtale, og det stilles lavere krav til investeringer i form av for eksempel demobiler og lokaler. Det vil være en rekke slike aktører i Møre og Romsdal.

7.4 Verksted- og servicetjenester

Frydenbø Automotive har i Møre og Romsdal kun et verksted på Ørsta. Frydenbø Automotive utfører som den klare hovedregel bare service på egne merker, som ved det aktuelle verkstedet vil si Audi, Skoda og Volkswagen.¹⁸ For ordens skyld bemerkes det at Frydenbø Automotive gjennom sin ikke-kontrollerende eierandel i MyCar Group AS indirekte har en minoritetspost i Intakt Skade Holding AS som har skadeverksteder i Molde og Ørsta. Intakts skadeverksteder reparerer skader på alle bilmerker på oppdrag særlig fra forsikringsselskaper.

MBM har ett verksted i Molde mens MBÅ har ett verksted i Ålesund.¹⁹ Også MBM og MBÅ utfører som den klare hovedregel bare service på egne merker, som vil si Audi og Volkswagen. MBÅ reparerer i tillegg skader på sine bilmerker ved sitt verksted i Ålesund.

---

¹⁶ Frydenbø Automotive har i tillegg en ikke-kontrollerende eierandel i bruktbiljeden MyCar. For ordens skyld opplyses at MyCar solgte [REDACTED] bruktbiler i 2022, noe som tilsvarer en markedsandel på [REDACTED] prosent.

¹⁷ MyCar har ingen utsalgssteder i Møre og Romsdal.

¹⁸ For en oversikt, se <https://www.frydenbo-bil.no/service-og-verksted>.

¹⁹ Det nevnes for ordens skyld at verkstedet i Ålesund tilbyr både lette verkstedtjenester samt skadeverkstedtjenester.

Partene er ikke kjent med at det foreligger markedsstatistikk knyttet til verkstedtjenester for bil. Det er derfor ikke mulig å gi sikre estimater for partenes markedsandeler i et nasjonalt eller regionalt marked. Partene har i tabellen nedenfor estimert markedsandelene ved å se på antallet godkjente bilverksteder i Møre og Romsdal.

Tabell 2 Markedsandel bilverksted og service Møre og Romsdal (målt etter antall autoriserte verksteder per august 2023)²⁰

Lett verksted	Antall	Markedsandel	Skadeverksted	Antall	Markedsandel
Frydenbø Automotive	1	0,83%	Frydenbø Automotive	0 ²¹	0%
MBM	1	0,83%	MBM	0	0%
MBÅ	1	0,83%	MBÅ	1	2,5%
Samlet	3	2,5%	Samlet	1	2,5%
Øvrige	117	97,5%	Øvrige	39	97,5%
SUM	120	100%	SUM	40	100%

Melder vil med foretakssammenslutningen oppnå en regional markedsandel i Møre og Romsdal estimert til maksimalt 2,5 prosent, uavhengig av den nærmere markedsavgrensningen. En så beskjedne markedsandel kan ikke gi opphav til en begrensning av effektiv konkurranse, jf. blant annet Europakommisjonens [horisontale retningslinjer](#) avsnitt 18. På nasjonalt nivå vil partenes samlede markedsandeler være betydelig lavere.

Videre underbygger øvrige forhold at foretakssammenslutningen ikke vil begrense konkurransen. Både regionalt og lokalt er det en rekke merkeuavhengige verksteder, for eksempel verksteder tilknyttet Meca (Ålesund²², Molde, Bud, Straumgjerde, Mauseidvåg, Hovdebygda, Brattvåg, Kristiansund, Eidsvåg, Volda, Valderøy, Elnesvågen, Larsnes, Surnadal, Åheim, Vihals, Skåla, Ulsteinvik, Aure, Norddal), Bosch Car Service (Vestnes, Sykkylven), Automester (Ålesund, Molde, Mauseidvåg, Hareid, Brattvåg, Ikornes, Ulsteinvik, Skodje, Hovdebygda, Ørskog, Åndalsnes, Sunndalsøra, Surnadal), og NAF (Ålesund, Kristiansund og Molde) samt flere frittstående verksteder. Som et eksempel er det 23 godkjente bilverksteder og 7 verksteder med bilskadekapasitet bare i Ålesund.²³ Markedet for verkstedtjenester og service er ikke horisontal berørt. Melder gir derfor ingen nærmere beskrivelse av

²⁰ Kilde: Statens vegvesens oversikt over godkjente verksteder i Møre og Romsdal. Oversikten er utarbeidet med kodene "Bilverksted 01 – kjøretøy ≤ 3500kg unntatt MC, moped og traktor" og "Skadeservice 02". Dette er tilgjengelig på <https://www.vegvesen.no/kjoretoy/eie-og-vedlikeholde/finn-godkjent-verksted/>.

²¹ Som nevnt har Frydenbø Automotive i utgangspunktet ingen egne skadeverksteder i Møre og Romsdal. Det er kun gjennom sin ikke-kontrollerende eierandel i MyCar Group AS at Frydenbø Automotive indirekte har en minoritetspost i Intakt Skade Holding AS som har skadeverksteder i Molde og Ørsta. Selv tatt i betraktning Intakt Skade Holding AS' skadeverksteder har partene en beskjedne markedsandel på 7,5 prosent.

²² Totalt er det fem Meca verksteder i Ålesund.

²³ Tilsvarende er det 13 godkjente bilverksteder og 4 verksteder med bilskadekapasitet i Molde.

markedet, herunder eventuelle etableringshindringer. Partene bemerker likevel kort at etableringshindringene er lave for å etablere et verksted som utøver lette verkstedtjenester og service, hvilket fremgår av det store antallet verksteder som alt er etablert i Møre og Romsdal. For skadeverksteder antas hindringene å være høyere ved at det er mer kostnadsdrivende å etablere og drive verkstedlokaler som kan håndtere lakkering.

7.5 Reservedeler og tilbehør

Partenes salg av reservedeler og tilbehør skjer i all hovedsak sammen med utførelsen av verksted- og servicetjenester. Partene antar derfor at markedsandelene for reservedeler og tilbehør ikke vil være høyere enn i markedet for verksted- og servicetjenester. Markedet er derfor heller ikke berørt.

7.6 Partenes fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører

Oversikter over partenes fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører innenfor overlappende produktmarkeder er inntatt som:

Bilag 3: Frydenbø Automotives fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører

Bilag 4: MBM og MBÅs fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører

8 EFFEKTIVITETSGEVINSTER

Ettersom foretakssammenslutningen uansett ikke vil kunne ha negative virkninger på konkurransen gis det kun en overordnet beskrivelse av de medfølgende effektivitetsgevinstene. Etter Frydenbø Automotives oppfatning vil transaksjonen medføre følgende effektivitetsgevinster:

9 ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP

Frydenbø Automotive, Møller Bil Molde og Møller Bil Ålesunds siste reviderte årsberetning og årsregnskap er inntatt som:

Bilag 5: Årsberetning og årsregnskap for Frydenbø Automotive AS

Bilag 6: Årsberetning og årsregnskap for Frydenbø-konsernet

Bilag 7: Årsberetning og årsregnskap for Møller Bil Molde AS

Bilag 8: Årsberetning og årsregnskap for Møller Bil Ålesund AS

Årsrapporter for andre selskaper tilknyttet Frydenbø Group er tilgjengelig i Regnskapsregisteret i Brønnøysund.

10 OFFENTLIGHET

Denne meldingen inneholder forretningshemmeligheter. Forslag til offentlig versjon av meldingen, samt en begrunnelse for forslaget, følger vedlagt som:

Bilag 9: Begrunnelse for forslag til offentlig versjon

Bilag 10: Forslag til offentlig versjon av konkurransemeldingen

***

Bergen, 22. oktober 2023

WIKBORG REIN ADVOKATFIRMA AS

Eivind Stage